

Protocol langdurig antibiotica gebruik (> 14 dagen)

Zuyderland Medisch Centrum, Commissie Antimicrobiële Middelen & Antibiotica Team, versie 1

Doel

Het voorkomen van onnodig langdurig gebruik van antimicrobiële middelen ter preventie van het ontwikkelen van resistentie.

Toepassingsgebied

Antimicrobiële middelen worden toegepast voor de behandeling van infecties. In deze procedure staat beschreven hoe wordt getracht om onnodig langdurig gebruik van antibiotica en antimycotica in het Zuyderland Medisch Centrum te voorkomen.

Begrippen

ATC-code: Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) Classification System

Clinical rule: klinische beslisregel

Externe eisen

Indicaties

Langdurige antimicrobiële behandeling van bacteriële –en of schimmelinfecties.

Contra-indicaties

Complicaties

Werkwijze

Voorwaarden

Met inachtneming van onderstaande voorwaarden is het in het algemeen verantwoord om antibiotische therapie binnen 14 dagen te staken als er sprake is van:

- *een klinisch stabiele patiënt*
 - geen kenmerken van infectie

- *lage of genormaliseerde infectieparameters*
 - temperatuur, CRP en leukocyten-aantal

Bij onderstaande infecties is langdurige antimicrobiële behandeling wel **geïndiceerd**:

- (intracraniële) abcessen
- empyemen

- endocarditis
- osteomyelitis
- septische artritis
- septische artritis/spondylodiscitis
- mediastinitis
- chronische prostatitis
- geïnfecteerde cystenier
- abscessen (long, intra-abdominaal, intracranieel, niet-gedraineerd)
- infecties van/met kunstmateriaal, waaronder prothesen
- specifieke verwekkers/ziektebeelden, zoals invasieve aspergillose, Lyme meningitis, Listeriose, invasieve Pseudomonas infecties, Actinomycose, Tuberculose, Q-koorts.

Aangezien IC-patiënten dagelijks worden besproken door Intensivist en arts-microbioloog, wordt bij deze patiëntpopulatie geen advies over langdurig gebruik gegeven.

In geval van twijfel, altijd overleggen met de dienstdoende arts-microbioloog.

Medicatiebewaking

Door middel van medicatiebewaking (clinical rule reporter) wordt (onnodig) langdurig gebruik van antimicrobiële middelen langer dan 14 dagen gesignaleerd door de ziekenhuisapotheek. Met inachtneming van bovengenoemde criteria kan worden besloten om de antimicrobiële therapie al dan niet te staken.

Voor de trigger van meldingen van onbedoeld langdurig antibiotica gebruik zijn de volgende inclusie en exclusie criteria vastgesteld:

Inclusiecriteria:

Antibiotica-of antimycotica (ATC code J01) + > 14 dagen gebruik, signaal op dag 15
 Antibiotica Aminoglycosiden (ATC code J01G) + > 5 dagen

Exclusiecriteria:

Profylactische onderhoudsbehandeling met:

- nitrofurantoin (J01XE01)
- azitromycine (J01FA10)
- trimethoprim (J01EA01)

Intensive care (afdelingscodes)

Infecties waarbij langdurige behandeling is geïndiceerd (zie ook boven).

Stopdatum reeds ingevuld in het EMS

Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De behandelend arts is verantwoordelijk voor de indicatiestelling en om na te gaan of langdurige behandeling wel of niet is geïndiceerd.

Arts-microbioloog is verantwoordelijk voor het bepalen van de microbiologische gevoeligheid voor antibiotica, advies op maat op basis van het antibiogram, inclusief behandelduur.

Ziekenhuisapotheker is verantwoordelijk voor de medicatieveiligheid en het voorkomen van onnodig lang antibioticagebruik ter preventie van resistentie (Antibiotic Stewardship).

Verantwoordelijke en bevoegde functionarissen dienen bij voorkeur te handelen volgens deze leidraad.

Auteurs

Opgesteld door: Yvette Kraat, arts-microbioloog
Dennis Wong, ziekenhuisapotheker-klinisch farmacoloog

Beoordelaars

Goedgekeurd door: Commissie Antimicrobiële Middelen, Zuyderland Medisch Centrum

Maart 2022, versie 1

Lokale kopie: Antibiotica-formularium [Other Pages | Zuyderland Medisch Centrum \(antibiotica.app\)](#)